

Önsöz

Fikri takip...

Evet, TAY Projesi öncelikle bir “**Fikri takip**” projesidir. “**Fikri takip**”, ilgilendiği, görev edindiği, sorumluluk duyduğu bir işin peşini bırakmama halidir.

Aslında son yıllarda, her şeyin iki üç günde, birkaç haftada ya da bir iki ayda eriyip yok olduğu; kalıcı araştırmaların, katkıların önemini yitirdiği; şova yönelik sabun köpüğü “üretimler”in rağbet gördüğü bir ortamda sürdürülen bir “delilik” hali olarak da adlandırılabilir...

Şimdilik, Paleolitik Çağ’dan Komnenos Hanedanlığı’na kadar neredeyse tüm kültürlerin yaşadığı mağaraları, köyleri, kentleri, yapıları takip eden; onları sistemli bir biçimde envanterleyen; her yeni araştırmayı bu veri havuzuna katarak güncelleyen; Anadolu ve Trakya’daki kültür varlıklarının hızla yok edilmesine karşı sesini yükselten, bu yoğun tahribatı gündemde tutmaya çalışan ve bir fikri takip etmekle beraber, yoğun olarak takip edildiğinin de farkında olan bir proje...

Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri – TAY Projesi, tam 23 Nisan günü, **13. yaşımı doldurup 14’üne** basıyor. Bu yaşımı da 4 yıllık titiz bir çalışmanın ürünü olan Bizans Dönemi, Marmara Bölgesi yapı envanteri ile taçlandırıyor.

Hep söylediğimiz gibi TAY, gönüllü bilimsel katkıların bir havuzda biriktiği, hiçbir “sahiplik” mekanizması olmayan, ürettiği tüm bilgiyi herkesle paylaşan, tamamen “yatay” olarak yapılan bir gönüllü çalışma grupları bütünü.

İşte tam da bu tanıma uygun olarak, 4 yıl kadar önce Engin Akyürek’in önerisi ile Bizans Dönemi envanteri oluşturulmaya başlandı. Öncelikle temel mesele, TAY’ın Demir Çağı’nın sonuna dek sürdürdüğü bir yapılanmayı değiştirmek oldu: Bizans Dönemi bir yerleşme envanteri değil, bir yapı envanteri olmalıydı. Tüm bu ve benzeri yapısal tartışmalarla veri tabanı altyapısı oluşturuldu ve çalışmaya başlandı. 11 yüzyıllık bir uygarlığın siyasal ve kültürel merkezinin de (Konstantinopolis) yer aldığı Marmara Bölgesi ilk bölge olarak saptandı. Bunun nedenlerinden birisi de, çağdaş yerleşmelerin bu bölgede yoğun olarak Bizans yapılarını tahrip etmesi ve son kültürel katmanın da yok oluş sürecini neredeyse tamamlamış olmasıydı. Aynı tehlike diğer bölgeler için de söz konusu olduğundan Bizans Dönemi Akdeniz Bölgesi çalışmalarına başladık bile.

Şimdi akla Őu soru gelebilir: Paleolitik/Epipaleolitik, Neolitik, Kalkolitik, İlk Tunç Çağı, Yunan-Roma Dönemi Karia ve Pisidia Bölgeleri ve Bizans Dönemi Marmara Bölgesi envanterleri hazır iken, kronolojik olarak arada kalan Orta-Son Tunç Çağı (OT-ST), Demir Çağı envanterleri nerede?

Hemen söyleyelim, dev gibi bir Demir Çağı envanteri neredeyse yayınlanmak üzere. Hazırlığı 2 yıldır, 4 farklı üniversiteden dönem uzmanı arkeologlar tarafından sürdürölen Demir Çağı klasörlerini, 2007 yaz aylarında yayınlamayı planlıyoruz ve TAY külliyyatının en kapsamlı veri grubu olacağını düşünöyoruz. OT-ST ve Yunan-Roma Dönemi'nin diğer bölgeleri için ise, **fikri takip** yapabilecek uzmanlar arıyoruz.

Umarız hala, heyecanla ve tutkuyla kültür varlıklarının yaşatılmasına katkıda bulunacak, bilgiyi paylaşma niyetlisi, Őu yaygın depresyon ortamında ayakta kalabilmiş birileri vardır...

“Orada kimse var mı?”

Sevgilerimizle...
TAY Projesi Ekibi
Nisan 2007